

Відгук

офіційного опонента, кандидата педагогічних наук, доцента Богатирьової Галини Андріївни на дисертацію Захаріної Аліси Геннадіївни на тему «Формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері», подану до захисту на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дисертаційного дослідження, зв'язок з науковими планами, темами. Актуальність обраної теми дисертаційної роботи відповідає сучасним тенденціям України щодо сталого розвитку таких її важливих систем, як: освіта (положення щодо модернізації структури, змісту й організації освіти на засадах компетентнісного підходу, переорієнтування змісту освіти на цілі сталого розвитку відображено в Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки (2013 р.); у Стандарті вищої освіти України за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня (2018 р.) та туризм (основні положення щодо створення системних і комплексних умов для формування позитивного туристичного іміджу представлено в Концепції популяризації України у світі та просування інтересів України у світовому інформаційному просторі (2016 р.) та положеннях Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 р. («Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація»).

Як вказує дослідниця, однією з передумов входження України до єдиного європейського та світового освітнього простору є забезпечення підготовки майбутніх фахівців з туризму відповідно до міжнародних вимог. Сьогодні заклади вищої освіти рухаються в напрямі оновлення освітніх програм, пошуку інноваційних підходів до формування компетентного фахівця з туризму, який вирішуватиме складні завдання для подальшої успішної діяльності у сфері туризму й рекреації. Це актуалізує роль майбутнього фахівця з туризму, здатного розуміти сучасні тенденції розвитку рекреаційно-оздоровчої сфери, використовувати різні види й форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя споживачами туристичних

послуг. Саме тому формування в майбутнього фахівця з туризму системи знань, умінь, навичок майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері; умінь складання різноманітних програм анімаційного обслуговування з певними цільовими групами населення, готовності до ефективної професійної роботи у сфері туризму, є важливим завданням вищої освіти на сьогодні.

Зазначене вимагає орієнтування освітнього процесу на створення оптимальних умов для становлення майбутнього фахівця, здатного до творчого вирішення професійних завдань, що й висвітлено автором у роботі.

Підтвердженням наукової актуальності теми дисертації є також і те, що вона виконувалася в межах науково-дослідної роботи Класичного приватного університету «Розвиток творчої особистості в історії та теорії педагогіки» (номер державної реєстрації 0114U006397), одним із виконавців якої є здобувачка.

Тему дисертації затверджено вченою радою Класичного приватного університету (протокол № 1 від 31.08.2016 р.).

Аналіз дисертаційної роботи надає підстави констатувати, що дослідження Захаріної Аліни Геннадіївни виконане за актуальною темою, оскільки дослідницькі зусилля авторки спрямовані на виявлення, теоретичне обґрунтування та експериментальну перевірку організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері та упровадження в професійну підготовку майбутніх фахівців з туризму навчально-методичного супроводу. експериментальну перевірку їх ефективності.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, наведених у дисертації, забезпечено чіткістю встановлених та вирішених завдань, правильністю сформульованої теми, здійсненням теоретичного аналізу з використанням комплексу сучасних загальнонаукових методів, послідовністю виконання

експериментальної роботи. Достовірність теоретичних положень, правильність визначеного комплексу організаційно-педагогічних умов формування готовності майбутніх фахівців із туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері, розроблення авторської моделі підтверджено коректністю застосованих математичних методів в ході проведеного експериментального дослідження.

Обґрунтованість і достовірність отриманих Алісою Геннадіївною результатів підтверджено шляхом їх апробації під час участі у 12 Всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях.

Зазначене надає підстави стверджувати, що висновки, пропозиції та рекомендації, сформульовані в дисертаційній роботі, є достатньо обґрунтованими й достовірними.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. До найбільш вагомих наукових положень, висновків та рекомендацій, що відзначаються новизною, науковою цінністю, слід віднести те, що вперше: теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері; розроблено авторську модель формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері, змістовим ядром якої є виявлені та теоретично обґрунтовані організаційно-педагогічні умови; здійснено моніторинг результатів сформованості готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Варто відзначити, що автором уточнено сутність понять «формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері», «готовність майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері»; вдосконалено зміст, форми, методи й засоби формування готовності майбутніх фахівців з

туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері; критерії (мотиваційно-ціннісний, когнітивний, процесуальний, комунікативний, рефлексивний), показники та рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері.

На увагу заслуговує те, що в дисертації *набули подальшого розвитку* основні положення компетентнісного, квалітологічного, кваліметричного, культурологічного та акмеологічного методологічних підходів до формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері.

Заслуговує на увагу уточнення поняття «готовність майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері», яке автор характеризує як складне інтегральне утворення особистості, що характеризує фахові знання, професійно орієнтовані вміння та особистісне ставлення до організації комплексу дозвіллевих заходів на туристському підприємстві або на транспортному засобі, або в місці перебування туристів з метою їх залучення до активного відпочинку, отримання позитивних емоцій, покращання самопочуття та оздоровлення і поєднує в собі структурні компоненти (мотиваційний, інтелектуальний, діяльнісний, комунікативно-продуктивний, рефлексивний) готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері.

Практична цінність результатів. полягає в розробленні й упровадженні А.Г. Захаріною в професійну підготовку майбутніх фахівців з туризму навчально-методичного супроводу, що включає: що включає: навчальний посібник «Організація спортивної анімації»; робочі навчальні програми на електронних і паперових носіях з дисциплін «Організація спортивної анімації», «Організація танцювальної анімації» та «Організація туризму (Анімаційні технології)»; тестові завдання з навчальних дисциплін «Танцювальна анімація» (у співавторстві) та «Організація спортивної

анімації»; комп'ютерну програму «ЗСК: педагогічна діагностика сформованості готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері» (у співавторстві).

Основні положення дослідження можуть бути використані в професійній підготовці майбутніх фахівців з туризму в закладах вищої освіти, зокрема при читанні лекцій, проведенні практичних і лабораторних занять, а також у системі післядипломної освіти для підвищення кваліфікації фахівців з туризму.

Підтвердженням прикладної значимості рекомендацій дисертантки є те, що матеріали дослідження впроваджено в освітній процес Класичного приватного університету; Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського; Національного університету «Запорізька політехніка»; Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Оцінка змісту дисертації та її завершеність. Дисертація відзначається високим науковим рівнем, матеріал викладений чітко, з глибоким знанням загальнонаукових і психолого-педагогічних передумов підготовки майбутніх фахівців із туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері.

У підсумку Захаріна Аліса Геннадіївна стисло та чітко сформулювала загальні висновки, що має принципове значення для теорії та методики професійної освіти.

Матеріали дисертації оформлено відповідно до вимог до текстів наукового характеру.

Відповідність змісту автореферату та опублікованих праць основним положенням дисертації. Автореферат є ідентичним щодо основних положень дисертації, його зміст відповідає змісту дисертації. В авторефераті висвітлено наукові положення, пропозиції, рекомендації та висновки, що викладені в дисертації. Опубліковані праці відображають результати дослідження.

Повнота викладення наукових положень, висновків та рекомендацій в опублікованих працях. На увагу та схвалення заслуговує те, що матеріали дисертації авторкою висвітлено в 26 друкованих працях, з яких: 10 – статей в наукових фахових виданнях України, у тому числі 2 у таких, що включені до міжнародних наукометричних баз; 1 – статті в зарубіжному виданні; 12 – матеріалах конференцій; 3 – навчальні видання.

Дисертація А.Г. Захаріної відповідає профілю спеціалізованої вченої ради вченої ради Д 17.127.04 у Класичному приватному університеті, а її зміст – паспорту спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертаційного дослідження. Відзначаючи важливе значення одержаних наукових результатів проведеного дослідження, на нашу думку, необхідно зупинитись на деяких зауваженнях, що потребують додаткової аргументації, а саме:

1. На наш погляд, до методологічні підходів щодо формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері доцільно було б включити такий підхід, як управлінський, який був використаний автором дослідження для розробки моделі формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері.

2. Ми вважаємо, що в представленій дослідницею структурній моделі (с. 110 дисертації та с. 9 автореферату) оцінювальну підсистему моделі «формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій» сфері варто було б доповнити управлінським критерієм; а у процесуальній підсистемі більш розширити спектр засобів.

3. На ст. 11 автореферату бажано було б зробити статево-вікову стратифікацію фахівців туристичних фірм, які брали участь в анкетуванні.

4. Автору слід було б ґрунтовніше схарактеризувати на с. 52

дисертації кваліфікаційні вимоги до фахівців з анімаційної діяльності.

5. На ст. 74 дисертації (рис. 1.5) щодо змісту структурних компонентів формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері бажано додати процесуальний компонент, який дозволить розкрити індивідуальний стиль застосування методів і засобів, здатність проектувати, планувати та здійснювати рекреаційно-оздоровчу діяльність із застосуванням сучасних технологій.

6. Задля виконання організаційно-педагогічної умови «сприяння професійному та особистісному розвитку майбутніх фахівців з туризму в процесі застосування інноваційних освітніх технологій» бажано було б навести фрагменти мультимедійних презентацій з курсів «Організація танцювальної анімації» та «Організація туризму (анімаційні технології)»; приклади засобів анімації та скріншоти з дисциплін, які викладаються дисертанткою.

Однак, висловлені зауваження мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дослідження Аліси Геннадіївни Захаріної, що має вагому новизну, теоретичну та практичну значущість.

Висновок про відповідність дисертації вимогам Порядку присудження наукових ступенів. Аналіз дисертації, автореферату та опублікованих праць А.Г. Захаріної надає підстави для висновку, що її дисертаційне дослідження «Формування готовності майбутніх фахівців з туризму до анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері», є завершеною, цілісною і самостійною науковою працею, за рівнем наукової новизни, теоретичного та практичного значення, обґрунтованості одержаних результатів відповідає існуючим вимогам МОН України, викладеним у пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з постановами КМУ № 656 від 19.08.2015 р. та № 1159 від 30.12.2015 р.). Зважаючи на це, авторка дисертації «Формування готовності майбутніх фахівців з туризму

анімаційної діяльності в рекреаційно-оздоровчій сфері», Захаріна Аліса Геннадіївна заслуговує на присудження їй наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри туризму та країнознавства
Донецького національного університету
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
(м. Кривий Ріг)

Г. А. Богатирьова

Підпис <i>Богатирьова Г. А.</i>
ЗАСВІДЧУЮ:
Відділ кадрів Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського
<i>Наталія Іванівна Барченко О. В.</i>
« 23 » квітня 20 21 р.